

деяльності. Рассматриваются возможности развития творческого мышления школьников на занятиях изобразительного искусства, ДПМ и дизайна. Предложена гибкая структура организации учебного процесса с учетом личностно-ориентированного подхода.

Ключевые слова: высшее образование; творческое мышление; креативная личность; будущие художники-педагоги; критерии готовности; личностно-ориентированный подход.

Serpionova E. N. Formation of the person the artist-teacher in higher education.

The article reveals the readiness of graduates of graphic art faculty to the implementation of the developmental aspect of the employment training and creative organization of the educational process as the interplay of three main components: motivational, value and operational. The conditions and levels of development of creative abilities in the process of productive activity are given. We propose a flexible structure of the educational process, taking into account student-centered approach. The necessary knowledge, skills and personality traits of the future teacher, ability to manage teaching and creative work of children are given.

Keywords: higher education; creative thinking; creative personality; future teachers; the criteria for preparedness; personal-centered approach.

УДК [378.016:74]:001.899:392

Смірнова О. О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА У ВНЗ

У статті розкривається роль мистецтва як ядра духовної та естетичної культури майбутнього професіонала. Акцентується увага на особливостях навчання українського декоративно-прикладного мистецтва як одного з важливих способів зацікавлення молоді до національної спадщини. Здійснений історіографічний і психолого-педагогічний аналіз теоретичних і практичних аспектів удосконалення системи відродження декоративно-прикладного мистецтва. Представлено авторську програму навчання декоративно-прикладного мистецтва. Розкрито практику її впровадження інноваційних методів навчання декоративно-прикладного мистецтва у ВНЗ.

Ключові слова: інноваційні методи, декоративно-прикладне мистецтво, майстер-клас, традиції та звичаї.

XXI століття – час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, в якому якість людського потенціалу, рівень освіченості та культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу країни. Інтеграція і глобалізація соціальних економічних і культурних процесів, які відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближчі десятиліття вимагають глибокого оновлення системи освіти, зумовлюють її випереджувальний характер. Стрижені сучасної освіти – розвивальна культуротворча домінанта, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання проблем. Зазначена ідея є домінантною у концептуальній основі Державної національної програми "Освіта (Україна ХХІ століття)" і відображена в Законі України "Про освіту" та "Про вищу освіту".

Все більшого значення набуває високий рівень оволодіння інноваційними методами навчання майбутніх професіоналів, володіння ними фаховою майстерністю, що потребує вирішення питань наукового обґрунтування й практичного втілення системи професійної

компетентності в педагогічній діяльності.

Компетентнісний підхід – одна з відповідей на питання про напрямки модернізації освіти. СВЕ-підхід, що базується на диференціації компетентності, є, як зазначає О. Л. Шевнюк [5, с. 45], міждисциплінарним, системним підходом, оскільки кожна з професійних компетенцій розглядається в ньому як елемент цілісної системи особистісних якостей фахівця, а системаутворюючим компонентом визначено ідеальну модель професіонала. Варто підкреслити, що основним стрижнем компетентнісного підходу є його прагматичне спрямування, предметно-професійна направленість мети та результату освіти. Його практична орієнтація акцентує роль здатності практично реалізовувати знання, вирішувати реальні професійні завдання.

У нинішніх умовах реформування освіти мета професійної підготовки вчителя – навчитися пробуджувати у вихованців інтерес до творчості, до розуміння прекрасного у природі, мистецтві, до наповнення елементами естетики оточуючого середовища. Одним із шляхів досягнення цієї мети є використання на уроках образотворчого мистецтва народного декоративно-прикладного мистецтва, застосування якого, як стверджував В. О. Сухомлинський [4, с. 304], вимагає ґрунтовної методичної підготовки вчителя, знання ним психології дитини, оволодіння теоретичним та практичним багажем знань та вмінь.

Закономірно, що декоративно-прикладне мистецтво традиційно застосовувалось у педагогічному процесі. До його навчально-виховного потенціалу звертались в своїх працях Є. А. Антонович, П. П. Блонський, І. А. Зязюн, А. В. Лещенко, Я. А. Мамонтова, Л. Масол, А. А. Мелік-Пашаєв, С. Ф. Русова, Б. М. Неменський, О. П. Рудницька, Є. Чарнолузька, Я. Ф. Чепіга та багато інших видатних педагогів.

Ретроспективний аналіз поглядів українських і зарубіжних дослідників щодо специфіки впливу декоративно-прикладного мистецтва на розвиток особистості створює передумови для виявлення його значного педагогічного потенціалу в формуванні майбутнього вчителя образотворчого мистецтва як висококваліфікованого фахівця. Проте проблема інноваційних методів навчання декоративно-прикладного мистецтва у ВНЗ вирішена недостатньо.

Метою пропонованого дослідження є аналіз досвіду впровадження інноваційних методик навчання декоративній творчості в освітньому процесі ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди", де зацілення студентів до неперевершених зразків народного мистецтва, традицій та звичаїв свого народу, практичне оволодіння тими чи іншими видами декоративно-прикладного мистецтва спрямоване на формування національно свідомого, ініціативного, компетентного фахівця з естетичними, патріотичними почуттями.

Національна доктрина освіти України визначає [2, с. 22] одним із пріоритетів її змісту формування духовності, що відображає традиції власного народу та співпричетність до культури народів інших країн, а також становлення особистості, яка має високий духовний потенціал та спроможна вирішувати основні питання буття, виробляти власну шкулу цінностей і переваг. У "Концепції національного виховання" також акцентовано як головну мету виховання передачу молодому поколінню надбань культури, і, на цих засадах, формування особистісних рис громадянина України, які включають в себе національну самосвідомість, розвинену духовність, моральну, художню, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру тощо. Це можна досягнути через наповнення виховання гуманістичним змістом, котрий узгоджується з кращими надбаннями національної традиції. Концепція визначає основні завдання: формувати у підростаючого покоління високий рівень національної самосвідомості, знання національної психології та характеру народу, його культурно-історичних традицій,

морально-етичної спадщини, історії та сучасного буття, втілення типових якостей народу, його духовного багатства, високого рівня професійної підготовки, широкого кругозору, наукової ерудиції, духовного багатства та емоційної культури, прагнення до самовдосконалення [3, с. 19-22].

Осмислення національної культури нашого народу має колосальний вплив на формування художньо-педагогічної професійної компетентності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Виховання національної свідомості й самосвідомості у майбутніх учителів образотворчого мистецтва – складова й невід'ємна частина вирішення фундаментальної проблеми підготовки національних педагогічних кадрів. Педагог, який має сформовану національну самосвідомість, глибоко усвідомлює власне ставлення до своєї нації, її історії, культури й духовності, свій статус і роль у соціальному етнокультурному середовищі. Національно свідомі випускники вищих педагогічних закладів освіти зможуть успішно розвивати усі сфери як своеї особистості, так і рідної культури, оптимально вирішувати проблеми державотворення.

Отже, завдання сучасної вищої освіти, полягає в тому, щоб відновити могутній потенціал національного духовного багатства, сформованого та відшліфованого протягом багатьох тисячоліть, як найширше залучити до нього молоде покоління, щоб воно відчуло могутній культурно-історичний фундамент, на який спираються всі досягнення нашого суспільства. Майбутні учителі повинні з наснагою використовувати духовні та моральні надбання свого народу, тим самим утверджуючи незалежність, міцність та добробут своєї держави.

Українські традиції та звичаї концентрують в собі багатство душі народу: його мрії, сподівання, непереможний оптимізм, невичерпність фантазії, винахідливості, кмітливості та дотепності. Традиції та звичаї також відображають спосіб життя, господарську діяльність, культурно-виховний досвід українського народу. Саме традиції, звичаї і обряди об'єднують минуле і майбутнє народу, старші й молодші покоління, інтегрують етнічну спільність людей у високорозвинену сучасну націю.

Педагогічне значення народних традицій полягає в тому, що вони одночасно виступають як результат виховних зусиль багатьох поколінь і як засіб виховання. Народні традиції формують і закріплюють у студентів думки, почуття, настрої, поведінку, ментально властиву попереднім поколінням. Вони сприяють формуванню у студентів переконань, які визначають їх способи життедіяльності відповідно до вимог суспільства.

Студентська молодь – найбільш енергійна, динамічна частина населення, яка повинна усвідомити об'єктивну значущість національно-патріотичного виховання для забезпечення активної участі в суспільному і культурному житті держави. Саме в студентському віці одним із провідних внутрішніх процесів є визначення місця в житті, усвідомлення соціального статусу. Це означає, що в цей період особистість спрямовується на пошук основ національного, громадянського та професійного самовизначення.

Декоративно-прикладне мистецтво є такою формою пізнання світу, крізь яку в художніх образах відображається структура людської життедіяльності. Функції декоративно-прикладно мистецтва є шляхами реалізації його культурологічного потенціалу, що передбачає здатність художнього твору впливати на реалії людського буття. З ускладненням структури суспільства і зростаючою багатоплановістю процесів, що відбуваються в ньому, людина все менше здатна орієнтуватися у навколоїшній дійсності за рахунок своєї особистої практики. Тому все більше зростає роль мистецтва в суспільстві, реалізуючи власну поліфункціональну природу, виступаючи інструментом пізнання дійсності і самопізнання, ціннісної орієнтації, засобом спілкування, джерелом естетичної насолоди, знаряддям духовно-практичного перетворення світу.

Твори декоративно-прикладного мистецтва постійно присутні в повсякденному

житті українців. У зв'язку з цим можна стверджувати: вони безпосередньо мотивують розвиток естетичних почуттів людей. У процесі фахового навчання декоративно-прикладного мистецтва активізується індивідуальність художнього досвіду, цілеспрямовано розвивається зорова пам'ять, уява, креативність мислення, формується творчий потенціал. В процесі створення колективних робіт стимулюється готовність до взаємодопомоги і вимогливості. Активізуючи емоції, мистецьку ерудицію, пізнавальні потреби та інтереси, нестандартність мислення, почуття нового, тяжіння до культурно-просвітницької діяльності, декоративно-прикладне мистецтво мобілізує інтелектуальний потенціал студентів, тренує не тільки художні здібності майбутніх учителів образотворчого мистецтва, але й увагу, пам'ять, мислення, уяву, що проявляється потім в професійній діяльності.

Причетність молодої особистості до декоративно-прикладного мистецтва є емоційним фундаментом почуття патріотизму [1, с. 48]. Твори декоративно-прикладного мистецтва є одночасно пам'ятками історії й накопичувачем інформації етнічного розвитку культури. Освоєння їх мистецько-творчого досвіду пронизує розум кожного студента, відкладається і напластовується в його пам'яті, стаючи власним набутком, керівництвом до дій, вчинків і поведінки особистості. Заглиблення в традиції власного народу спонукає студентів осмислити шляхи всієї людської цивілізації, а на підставі цього окреслити перспективні шляхи розвитку українського суспільства. Споглядання та досконале оволодіння декоративно-прикладним мистецтвом, мотиває в студентів уміння сприймати будь-яку наукову, художню інформацію через призму українознавства, трансформувати її в собі й перетворювати у надбання національного духу, культури, відстоювати свої ідеали, погляди і переконання.

Грунтовне вивчення історії, тенденцій розвитку декоративно-прикладного мистецтва, оволодіння техніками творення мистецьких виробів сприяє процесу переходу знань студентів у їх переконання, впливає на дії та вчинки майбутніх учителів. Завдяки вивченю декоративно-прикладного мистецтва вмотивується процес формування загальнокультурної компетентності особистості, формуються глибокі потреби, стимули постійно займатися творчістю. Концентруючи в собі невичерпний запас знань, систему національного і світового досвіду, декоративно-прикладне мистецтво розширює індивідуальний досвід студента, включаючи особистість у пізнання своєрідного світу художніх образів. Декоративно-прикладне мистецтво формує усвідомлення кожним студентом себе частиною свого народу, впливає на становлення особистісного бачення світу, власної точки зору і переконання, підпорядковуючи їх потребам своєї нації.

Реалізація смислової сутності в предметних фактах відбувається в першу чергу в процесі творення виробів декоративно-прикладного мистецтва. Практично залишаючись до відображення у ньому традицій, звичаїв, обрядів, майбутній учитель образотворчого мистецтва вбирає в себе їх філософський, моральний, психологічний та естетичний зміст, поступово розширюючи і зміцнюючи зв'язок з рідним народом. Декоративно-прикладне мистецтво має педагогічний потенціал формування високої культури творчої праці студентів, стрижнем якої виступають художні здібності, які реалізують в мистецькій діяльності та забезпечують її успішність і неординарну продуктивність.

У наш час, коли гостро постало питання відродження національної культури, педагогічні ВНЗ повинні докласти зусиль у справу вивчення і продовження класичної спадщини національного народного мистецтва – його витоків, надбань і досягнень. Оволодіння майбутніми вчителями образотворчого мистецтва видами декоративно-прикладного мистецтва, формування в них художньої культури, здійснення широкої змістової духовної підготовки особистості до діяльності в царині даного мистецтва сприятиме підвищенню професійного рівня, формуванню художньо-педагогічної

компетентності фахівця та піднесення емоційного світу майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Практика впровадження інноваційних методів навчання декоративно-прикладного мистецтва успішно підтверджує себе у навчально-виховному процесі ДВНЗ "Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди", оскільки ґрунтуються на традиціях та звичаях українського народу. Курс "Декоративно-прикладне мистецтво" включений до освітньо-професійної програми та відповідає вимогам кредитно-модульної системи навчання.

Пропонована нами програма курсу "Декоративно-прикладне мистецтво" ґрунтуються на ознайомленні студентів із загальною теорією народної творчості, вивчені народних ремесел та промислів, особливості їх розвитку в сучасних умовах; знайомить студентів з технологією, традиціями та художньо-стильовими особливостями основних центрів декоративно-прикладного мистецтва України.

Теоретична частина охоплює короткий огляд основних етапів розвитку декоративно-прикладного мистецтва як складової частини матеріальної та духовної культури народу. Розглядаються джерела його походження, аналіз композиційних рішень, засобів, прийомів.

Практичний курс передбачає виконання різноманітних вправ, спрямованих на закріплення теоретичних знань і збагачення досвіду на прикладі створення авторських варіантів численних творчих завдань по кожному змістовному модулю.

Вивчення кожного виду декоративно-прикладного мистецтва включає теоретичну частину і практичні роботи у навчальних майстернях. У процесі створення художніх виробів студенти засвоюють методи і прийоми технології художньої обробки різних матеріалів.

Програма "Декоративно-прикладне мистецтво" містить 5 змістових модулів. Розпочинається зі змістового модулю "Вишивка. Видовий поділ вишивки". На практичних заняттях студенти опановують основними видами, прийомами та техніками вишивання. Результатом практичної діяльності стає виконання композиції у змішаній техніці вишивання, де студент застосовує набуті навички та вміння. Саме поєднання технік традиційної вишивки у створенні власного твору вмотивовує майбутнього професіонала до самостійного творчого зростання.

На заняттях з наступного змістового модулю "Аплікація. Колажі. Шкіряна та декоративна пластика" студенти вивчають декоративні особливості аплікації, їх використання у створенні стилізованих композицій. Здійснюють самостійний пошук образу в декоративній композиції. Це дозволяє їм опанувати різними аплікаційними техніками та уміннями створювати оригінальні декоративні композиції за визначеною тематикою.

Змістовий модуль "Традиційний народний декоративний розпис та сучасність" передбачає вивчення мистецтва настінного розпису, його історичної динаміки, знайомство з творчістю народних майстрів декоративного станкового живопису та графіки Київщини, мистецтва Петриківського розпису, мистецтва писанкарства, мистецтва Хохломарського розпису та мистецтво вітражу.

Лекційний матеріал з символіки та технології писанки представлена під час екскурсії на тему "Обрядовість та звичаї Великодніх святкувань" у музеї історії українських народних обрядів та звичаїв. Його застосування на практиці відбувається під час практичних майстер-класів із писанкарства. Особливість полягає в поєднанні власне опанування студентами техніки писанкарства і організації ними самостійних класів з писанкарства з учнями. Отже, майбутні вчителі отримують досвід мікровикладання, а також мотивацію до пошуку нетрадиційних методів навчання декоративно-прикладного

мистецтва. Складовою цього ж змістового модуля є також "Мистецтво вітражу. Псевдовітраж. Малярство на склі". Даний вид декоративно-прикладного мистецтва поєднує в собі давнину та сучасність, відтворює традиційні мотиви орнаментики, колористичні можливості матеріалів у цій техніці. Свої знання, вміння та навички по даній темі студенти мали можливість продемонструвати та випробувати на організованих майстер-класах для дітей з особливими потребами Переяслав-Хмельницького району.

Змістовий модуль з "Художньої обробки тектильних матеріалів" передбачає вивчення технік гобелену, петельчатого килимарства, розпису тканини, холодного та гарячого батиків. На практичних заняттях студенти опановують ці техніки в практичній діяльності.

Проведення такого спрямування практичних занять сприяє формуванню у студентів умінь самостійно створювати художні композиції, розкодовувати символіку орнаменту, виготовляти власні твори так, щоб оздоблені певною технікою вироби мали відповідні ознаки твору декоративно-прикладного мистецтва, а не були звичайним прикрашанням побутових речей.

Результатом навчання стають систематично організовані виставки виробів декоративно-прикладного мистецтва та майстер-класи різноманітної тематики, які дозволяють студентам самостійно оцінити рівень своїх творчих здобутків, де вони вчаться рекламиувати свою творчість та реалізовувати практично свою художньо-педагогічну компетентність.

Важливого значення в навчальному процесі набули виставки "Погляд у майбутнє через сучасне", що проходила у місті Києві на території національного заповідника Києво-Печерської Лаври та на якій були присутні гости з вищих навчальних закладів з Польщі, експозиція "Мотиви Переяславського краю" до Всеукраїнського історико-культурологічного форуму "Сікорські читання", Міжнародний полікультурний фестиваль "Золоті обереги вічності", де студенти отримали призові місця у різних номінаціях, Всеукраїнський конкурс "Сильна Україна", що проходив за підтримки МОН України.

Ряд заходів було організовано та проведено у рамках Міжнародної виставки "Медвін: рукоділля. Подарунки до Різдва": експозиція студентських робіт спеціальності "Образотворче мистецтво", персональна виставка творів декоративно-прикладного мистецтва викладача О. Смірнової, показ колекцій одягу "Адаптація українського національного костюма до сучасного буття", розроблені програми до проведення майстер-класів з виготовлення композиції "Очікування Різдва", мистецтво випалювання на тканині "Казкові дзвіночки", "Український оберіг" тощо.

Спільно викладачами та студентами нашого факультету було організовано та проведено систему заходів на Міжнародному полікультурному фестивалі-конкурсі "Переяславський дивограй" (23-25 травня 2013 р.): проведено майстер-класи з "Мистецтва холодного батику" та "Виготовлення авторських прикрас у техніці валяння", підготовлено шість колекцій одягу до участі у фестивалі ("Барви весни", "Колиска трипілля", "Спіраль часу", "Семантика жіночого начала у світобаченні трипільської культури", "Материнство", "Еволюція українських національних мотивів у сучасному одязі").

Неодноразово проведені різноманітні майстер-класи декоративно-прикладного мистецтва: на Всеукраїнській науково-практичній конференції "Українське національне виховання: реалії, тенденції, перспективи", на 5-му краєзнавчому зльтоті учнівської молоді в рамках акції "Галерея великих перемог" (16-18 травня 2014 року м. Київ), для дітей-інвалідів на XIX обласному фестивалі творчості дітей з особливими потребами "Повір у себе-2013" (с.Циблі в ДОЗ "Славутич"), "Скарби рідного краю" у рамках VII обласного дитячого фольклорно-етнографічного фестивалю "Дитинства пісня Великодня" (травень 2014 року).

Поряд з роботами викладачів наші студенти мають можливість представляти свою творчість та перемагати на різномагітних мистецьких виставках: на I Всеукраїнському фестивалі майстрів народної творчості "Переяславський ярмарок", організованому Міністерством культури України та Національним історико-етнографічного заповідником "Переяслав" (20-21 вересня 2013 р.) перемогу здобуло 7 студентів; у конкурсі "Різдвяна атрибутика" в рамках проведення свята "Різдвяний Переяславський ярмарок" Міністерством культури України та Національним історико-етнографічним заповідником "Переяслав" (11 січня 2014 р.) переможців – 11 осіб; до Дня міста Переяслава-Хмельницького "Народні майстри нашого міста". Наші студенти мають можливість представляти свою творчість на персональних виставках.

Саме під час таких дійств майбутні вчителі образотворчого мистецтва отримують мотивацію до педагогічної діяльності. Отже, організація та проведення творчих програм з обов'язковими елементи видових категорій декоративно-прикладного мистецтва сприяє формуванню художньо-педагогічної компетентності майбутніх фахівців-професіоналів. Адже потенціал декоративно-прикладного мистецтва є невичерпним скарбом, що його студенти можуть використати у своїй художньо-педагогічній роботі.

Вище наведений аналіз дозволяє зробити такі основні висновки. Реалізація педагогічного потенціалу декоративно-прикладного мистецтва створює сприятливі умови для самовираження особистості студента у різних видах діяльності, надає можливість реалізувати індивідуальні творчі потреби. Завдяки таким заняттям відбувається відновлення та збереження народних традицій та звичаїв. Практичний компонент дає також опору внутрішній моральній діяльності студента в тій чи іншій ситуації, допомагає осмислити її в руслі апробованого естетичного досвіду, задає загальні рамки прояву творчої активності студента, прокладає віправдані шляхи до самостійної творчої діяльності.

Використання цих методів та прийомів навчання декоративно-прикладного мистецтва у ВНЗ дозволяє забезпечити взаємодію двох основних напрямів: формування у студентів естетичного ставлення до творів декоративно-прикладного мистецтва на основі розуміння його символічно-знакової мови та досвіду практичного творення художніх виробів, що передбачає конкретизацію методичного забезпечення використання мистецького декоративно-прикладного компонента у змісті професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Використана література:

1. Веліготська Н. І. Сучасне українське народне мистецтво : альбом / Н. І. Веліготська. – К., 1976. – 188 с.
2. Компетентна освіта: від теорії до практики. – К. : Плеяди, 2005. – 120 с. – (Відкритий урок. Основна школа. Вип. 3-4).
3. Концепція національного виховання // Рідна школа. – 1995. – № 6. – С. 18-25, 19-23.
4. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. школа, 1988. – 680 с.
5. Шевнюк О. Л. Фахова компетенція як цілерезультативна основа компетентнісного підходу в професійній освіті: категоріальний аналіз // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання : збірник наукових праць. – Випуск 3. – / О. Л. Шевнюк. – К. : вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – С. 43-47.

Смирнова О. А. Внедрение инновационных методов обучения декоративно-прикладному искусству в ВУЗе.

В статье раскрывается эффективная роль искусства как ядра духовной и эстетической культуры будущего профессионала. Акцентируется внимание на особенностях обучения украинскому декоративно-прикладному искусству как одному из важных способов привлечения молодежи к национальному наследству. Осуществлен историографический и психологопедагогический анализ теоретических и практических аспектов усовершенствования системы

возрождения декоративно-прикладного искусства. Доказывается целесообразность внедрения инновационных методов обучения декоративно-прикладному искусству в ВУЗе, что способствует формированию патриотических чувств, развитию национального сознания.

Ключевые слова: инновационные методы, декоративно-прикладное искусство, мастер-класс, традиции и обычаи.

Smirnova O. O. *Introduction of innovative methods of studies of the decoratively-applied arts at the university.*

The effective role of art as kernels of spiritual and aesthetic culture of future professional opens up in the article. Attention is accented on the features of studies of the Ukrainian decoratively-applied art as one of important methods of bringing in youth to the national inheritance. The historiography and психолого-педагогічний analysis of theoretical and practical aspects of improvement of the system of revival of the decoratively-applied art is carried out. There is expediency of introduction of innovative methods of studies of the decoratively-applied art at the university, which assists forming of the patriotic feelings, development of national consciousness.

Keywords: innovative methods, decoratively-applied art, masterclass, traditions and customs.

УДК 378.011.3-051:75

Сова О. С.

НАВЧАЛЬНА ТВОРЧА ПЛЕНЕРНА ПРАКТИКА У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОВТОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Навчально-творча пленерна практика є однією з найважливіших частин навчального процесу ВНЗ з підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до професійної діяльності. У статті представлено основні підходи до організації навчально-творчої пленерної практики в контексті вимог Державного стандарту вищої освіти та Болонського процесу. Визначено мету проведення пленеру, виокремлено основні вимоги до виконання етюдів пейзажу. У статті досліджено важливу роль викладача – керівника практики у процесі формування мотивації до творчої діяльності та самореалізації студентів, активізації їхньої продуктивної роботи на відкритому просторі.

Ключові слова: вчитель образотворчого мистецтва, живопис, пленерна практика, пейзаж, креативність.

Постійно зростаючі вимоги до фахової підготовки кадрів вимагають від майбутніх учителів образотворчого мистецтва вільного володіння педагогічними та художньо-професійними вміннями і навичками, оперування всіма інноваційними можливостями професії, а також високої естетичної та художньої культури фахівця. Художня культура створює умови для самовираження, допомагає людині стати високодуховною творчою особистістю, що особливо важливо для майбутнього художника-педагога. Новації сучасної освіти мають базуватися на активному зачлененні до навчально-виховного процесу інноваційних технологій та сучасних методів навчання, які можуть значно підвищити ефективність засвоєння студентами знань і вмінь з фахових дисциплін, пробудити їх цікавість до творчих пошуків, поглибити професійний та духовний розвиток особистості майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Поглиблення набутих знань і вмінь з образотворчих дисциплін у студентів відбувається в процесі навчально-творчої практики пленеру, що проходить в умовах природного довкілля, на відкритому повітрі, за умов природного освітлення. Пленерна